

Årsplan 2014/2015

Folkekirken's Skoletjeneste

Frederiksværk Provsti

KONTAKT

Kære lærere

I det kommende år udbyder skoletjenesten 6 nye tværfaglige projekter: Til indskolingen et identitetsprojekt om ansigtets etik – om at aflæse hinanden og se den anden. På mellemtrinnet kan man træne bibelfortællinger *Ind og ud af Bibelen* gennem et nyudviklet brætspil, der skrues op for humoren, når dødssynderne kommer på tallerkenen i madkundskab – ligesom der er god mulighed for at øve kristne grundbegreber i *'Ordapoteket'* gennem en filosoferende tilgang til genstande og ord. Til udskolingen kastes blikket indad i projektet *Mig og mine skyggesider*, hvor eleverne får mulighed for at læse en ny tegneserie om H.C. Andersens *Skyggen* og arbejde kreativt med deres egne skygebilleder.

Derefter kastes blikket udad og tilbage i historien i et projekt om frihed i relation til Auschwitz-dagen og 70-året for befrielsen i 1945. Endelig genudbydes flere af sidste års populære projekter om Kierkegaard, ritualer, lyd og højtider.

Skoletjenestens projekter er alle udarbejdet på skolens betingelser. Tilmelding til projekterne samt rekvirering af undervisningsmateriale kan ske via hjemmesiden. Jeg kan kontaktes alle hverdage i tidsrummet kl. 8.00-15.00 eller efter aftale.

Mette

Mette Klinkby Berndsen
Folkekirkens Skoletjeneste
Frederiksværk Provsti
Frederiksværk Skole, Melby
Melbyvej 134
3370 Melby

telefon: 2048 8188
e-mail: mette@fsfp.dk
web: www.fsfp.dk

Tilmelding på www.fsfp.dk

Hvorfor kaldes kirken et skib? Hvem er ombord på dette skib? Og hvor sejler det hen? Projektet tager udgangspunkt i billedet af livet som en sejlads fra vugge til grav og handler om skibet som religiøst og eksistentielt symbol.

Projektet indledes med et kirkebesøg, hvor præsten fortæller om kirkeskibets indretning og skibets kristne symbolik. Eleverne sendes herefter ud på "livets sejlads" gennem kirkerummet, hvor de hører om ritualerne dåb, konfirmation, bryllup og begravelse. Billedet af livet som en sejlads udfoldes på klassen med en fælles tørresnor, der illustrerer livet fra fødsel til død vha. en række kunstbilleder. Gennem forløbet filosoferes der over eksistentielle begreber som glæde, tryghed, mod, smerte, tillid, sorg, frygt, taknemmelighed og håb.

Projektet indeholder:

1. Kirkebesøg: Ritualer.
2. Læreroplæg/elevopgaver.
(Inkl. tørresnor/klemmer/billeder).

Fag: Kristendomskundskab, dansk, billedkunst.

Lektioner: 10-15.

Periode: Hele skoleåret 2014/2015.

Tilmelding: 1. september 2014.

Ansigt til ansigt er et tværfagligt projekt om etik og identitet, der handler om at blive set og om at se den anden. Fokus vil være på gensidig tillid og ansvaret for hinanden. Projektet tager udgangspunkt i teorien om ansigtets etik, som bl.a. går ud på, at der er grænser for, hvad man kan gøre ved hinanden, hvis man formår at stå ansigt til ansigt og se den anden.

Projektet har til formål at lade eleverne arbejde med konkrete aflæsninger af eget og andres ansigtsudtryk samt respons og handlemåder i forhold til aflæsningen.

Eleverne skal arbejde med betydningen af de sproglige udtryk som fx at tabe ansigt, stå ansigt til ansigt, vende den anden kind til og derefter bearbejde forståelsen i en række dramaøvelser sammen med en professionel skuespiller. De skal arbejde med pointen om at blive set i kristendommen og særligt i Bibelen, hvor bl.a. fortællingen om Zakæus vil stå i centrum. Aflæsningen af ansigtet videreføres i billedkunst, hvor eleverne skal male et selvportræt ud fra en bestemt kunsthistorisk stil og tegne en ven/klassekammerat.

Projektet indeholder:

1. Læreroplæg/elevopgaver.
2. Kirkebesøg.
3. Gæstelærerbesøg/skuespiller.

Fag: Kristendomskundskab, dansk, billedkunst, drama.

Lektioner: 10-15.

Periode: Februar-marts 2015.

Tilmelding: 1. september 2014.

FRA LIVSTRÆ TIL JULETRÆ

(3.-4. KL.)

Projektet tager udgangspunkt i legenden om livstræet og ser nærmere på træet som livssymbol og symbol på det guddommelige i kristendommen såvel som i andre religioner. I forløbet skal eleverne arbejde med livstræet, kundskabens træ, korsets træ og juletræet. De skal på jagt i biblioteksskoven efter mørke skove og hule træer i Brødrene Grimms eventyr – *Grantræet* og *Det gamle egetræs sidste drøm* hos H.C. Andersen samt brede bøger i nationalsangen.

I materialet er der et idéoplæg til tanketræer og slægtstræer, dramaøvelser over årstidernes cyklus, en tur i skoven samt et vendespil om træet i kroppen med tilhørende vægordbog. I billedkunst kan man arbejde skulpturelt med træet eller lave et fælles juletræ på klassen.

Afslutningsvis besøger eleverne den lokale kirke, hvor de skal finde træer i kirken og høre om, hvorfor vi holder jul. Projektet kan også gennemføres som et påskeprojekt.

Projektet indeholder:

1. Læreroplæg/elevopgaver/lakridsrødder/vendespil.
2. "Skattejagt i biblioteksskoven".
(Besøg nærmeste kommunebibliotek).
3. Kirkebesøg: "Hvorfor holder vi jul?"

Fag: Kristendomskundskab, billedkunst, dansk, naturfag.

Lektioner: 10-15.

Periode: November-december 2014.

Tilmelding: 1. september 2013.

RELIGIONERNES DAG 9 /11 2014

Skoletjenesten tilbyder 5 gratis billetter til Religionernes dag 2014, der handler om helligskrifter. I relation til emnet udbydes desuden projektet Ind og ud af Bibelen.

På Religionernes dag sættes der fokus på forholdet mellem skole og kirke og på Bibelens brug i skolen før og nu, samt på de øvrige verdensreligioners hellige skrifter og deres placering i skolens undervisning. Hvad skal eleverne vide om helligskrifter, og hvordan skal stoffet behandles? Herunder om der er grænser for, hvad man kan tillade sig at sige.

PROGRAM:

- 09:30 Kaffe og morgenbrød
- 09:50 Velkomst v. John Rydahl, formand for Religionslærerforeningen
- 10:00) Generelt oplæg om helligskrifter som genre (brug og betydning)
- 10:30 Spørgsmål
- 10:40 Ind- og udsivning af fortællinger til og fra Bibelen med særlig henblik på Koranen
- 11:25 Spørgsmål
- 11:35 Forlagene har ordet
- 11:50 Pause
- 12:05 Østlige religioners helligskrifter
- 12:35 Spørgsmål
- 12:45 Frokost
- 13:30 Brug af bibelske fortællinger og motiver i moderne kunst og kultur
- 14:00 Spørgsmål
- 14:10 Forlagene har ordet
- 14:25 Pause
- 14:45 Didaktisk oplæg v. cand.pæd. Mette Hansen, Religionslærerforeningen
- 15:15 Spørgsmål
- 15:25 Præsentation af resultat af undersøgelse i relation til dagens emne og debat herom
- 15:55 Afslutning v. John Rydahl

Tilmelding: mette@fsfp.dk eller telefon: 20488188 senest 1. juli 2014.

Fortællinger, myter og figurer bevæger sig fra forskellige kulturer og religioner ind i Bibelen og ud igen til andre religioner og fortællinger. Bibelens fortællinger har deres eget særpræg, men bygger samtidig videre på en tradition. Den samme proces er fortsat efter Bibelens tilblivelse.

Gennem et nyudviklet brætspil stifter eleverne bekendtskab med disse bevægelser ind og ud af Bibelen. Eleverne får gennem deres arbejde en forståelse af fortællingernes indhold, funktion og virkningshistorie.

Projektet afsluttes med et besøg i den lokale kirke, hvor eleverne skal på jagt efter spillets temaer i kirkens rum og ritualer.

Eleverne kommer til at arbejde med følgende 9 figurer og temaer: Skabelse, syndflod, havuhyrer, Abraham, den onde, profeter, jomfrufødsel, Jesus og Dommedag.

Gustav Doré
Destruction of Leviathan, 1865

Projektet indeholder:

1. Læreroplæg/4 stk. brætspil.
2. Kirkebesøg.

Fag: Kristendomskundskab, dansk.

Lektioner: 6.

Periode: September-oktober 2014.

Tilmelding: 1. september 2014.

LÆRERKURSUS – DE SYV DØDSSYNDER PÅ TALLERKENEN

Kom og deltag i en sprudlende eftermiddag og få inspiration til det tilhørende undervisningsforløb om religion og gastronomi. Lektor Steen Nepper Larsen fra DPU folder begrebet om de syv dødssynder ud i en idéhistorisk kontekst, så man får baggrund for at filosofere med eleverne om dødssynderne i undervisningen. Derefter giver lektor Helle Brønnum Carlsen fra Professionshøjskolen UCC inspiration til, hvordan begreberne kan omsættes til æstetiske udtryk i konkrete retter i skolekøkkenet.

Målgruppe: Lærere i kristendoms- og madkundskab.

Tid og sted: Tirsdag d. 17. september kl. 14-17 på DPU, Emdrup.

Tilmelding: 1. juli 2014.

VREDE

MISUNDELSE

VELLYST

SLØDSER

DOVENSKAB

FORTRIN

Forestillingen om de syv dødssynder (hovmod, griskhed, vellyst, misundelse, frådseri, vrede og dovenskab) var en del af den danske kirke i middelalderen, men blev afskaffet med den protestantiske kristendomsforståelse under reformationen. Dødssynderne har imidlertid fortsat deres liv i den folkelige tradition, hvor de med jævne mellemrum dukker op såvel i kunsten som på film og i reklamer.

I projektet arbejder eleverne sig først ind i betydningen af de enkelte dødssynder, som de derefter i mindre grupper omsætter til kulinariske retter på en fælles buffet. Hver af retterne bygges op over en ingrediens, som symboliserer den enkelte dødssynd.

Den lokale præst inviteres herefter på besøg i madkundskab for at smage på dødssynderne. Præsten lægger op til en snak om det protestantiske syndsbegreb og kirkens holdning til dødssynderne som eksistentielle begreber i dag.

Projektet indeholder:

1. Læreroplæg/elevopgaver.
2. Besøg af den lokale præst.

Fag: Kristendomskundskab, madkundskab, dansk.

Lektioner: 8-10.

Periode: Oktober-november 2014.

Tilmelding: 1. september 2014.

Giuseppe Archimboldo
The Vegetable Gardener, 1587-90
Museo Civico "Ala Panzone", Cremona

De særeste ting
Geologisk Museum, 2014
Foto: Birgitte Rubæk, Statens Naturhistoriske Museum

I et legende og poetisk projekt skal eleverne ved hjælp af ord, billeder og genstande filosofere sig ind i de kristne grundbegreber, som man ifølge Fælles Mål skal have kendskab til for at vide, hvad kristendom er.

Projektet er inspireret af digteren Morten Søndergaards *Ordapotek*, der kombinerer sprog og medicin med indlægssedler på hver af de 10 ordklasser i det danske sprog. I projektet omsættes denne leg med sproget til en undersøgelse af de centrale kristne grundbegreber: Skabelse, frelse, kærlighed, Guds rige, evigt liv, dom, treenighed, nåde, næsten, synd, skyld, tro, tvivl, barmhjertighed, tilgivelse og håb. Eleverne skal dermed overveje, hvordan disse skal indtages og i hvilke mængder: Er der bivirkninger ved frelse? Hvordan dosseres kærlighed? Hvornår kan man indtage Guds rige?

Til projektet hører en kasse med æsker til hvert af begre-

berne. Eleverne skal selv dekorere æskerne, så de svarer til det aktuelle begreb, og formulere en indlægsseddel, der indkredser begrebet.

Projektet indeholder:

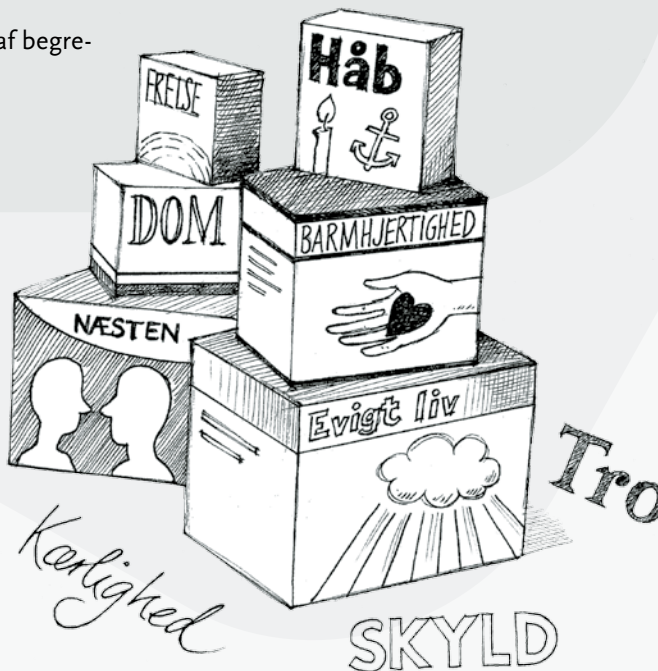
1. Læreroplæg/æsker/ordbog.
2. Kirkebesøg.

Fag: Kristendomskundskab, dansk, billedkunst.

Lektioner: 10-15.

Periode: April-maj 2015.

Tilmelding: 1. september 2014.

Forestil dig to ører på rejse i Bibelens univers! De hører lidt af hvert: En hvislende slange, smækkende havelåger, en mand der bliver slået ned. Ja, de oplever sågar, at der bliver spyttet på dem! Den underfundige fortælling "Man skal høre meget, før ørerne falder af" indgår i dette projekt, hvor eleverne skal arbejde med høreelse, lyde, musik og lydfortællinger.

I projektet skal eleverne "læse Bibelen med ørerne". Forløbet indledes med et besøg i den lokale kirke, hvor eleverne skal lytte til orgelstykker (*Effata + Hil dig frelser og forsoner*) og afkode stemning og forløb i musikken. På klassen laves den omvendte øvelse, idet eleverne dér skal analysere og omsætte en af seks udvalgte bibelfortællinger til en lydfortælling i et computerprogram.

Projektet handler om lyd og betydning og har fokus på de forskellige måder, reallyde og musik skaber historier, som man indlever sig følelsesmæssigt i. Forløbet kræver ikke forkundskaber i musikfaget, men en musiklærer vil kunne udbygge det musikfaglige indhold.

Projektet indeholder:

1. Kirkebesøg: Søborg Kirke.
(Der er bustransport til kirken).
2. Læreroplæg/cd/plakat.

Fag: Kristendomskundskab, dansk og musik.

Lektioner: 10-12 (inkl. kirkebesøg).

Periode: Januar-februar 2015.

Kirkebesøg: Uge 5 og 6 2015.

Tilmelding: 1. september 2014.

Illustration: Jarl Egeberg, 2012

Med afsæt i H.C. Andersens eventyr *Skyggen* om en mand, der langsomt men sikkert mister kontrollen med sit eget liv til sin skygge, kommer eleverne til at arbejde med forskellige sider af menneskesindet og de mørke kræfter, der ind imellem kan melde sig i ens bevidsthed samt med, hvordan man kan forholde sig til dem. Undervejs inddrages nogle bibelske fortællinger om det onde og forenklede versioner af Jungs psykologiske teorier om mørke kræfter i menneskesindet.

Som afslutning på forløbet får klassen over en formiddag (9-12) besøg af billedkunstner Lise Urwald, som vil inspirere eleverne til at arbejde visuelt med dobbeltheden af sindets lyse og mørke sider.

Projektet indeholder:

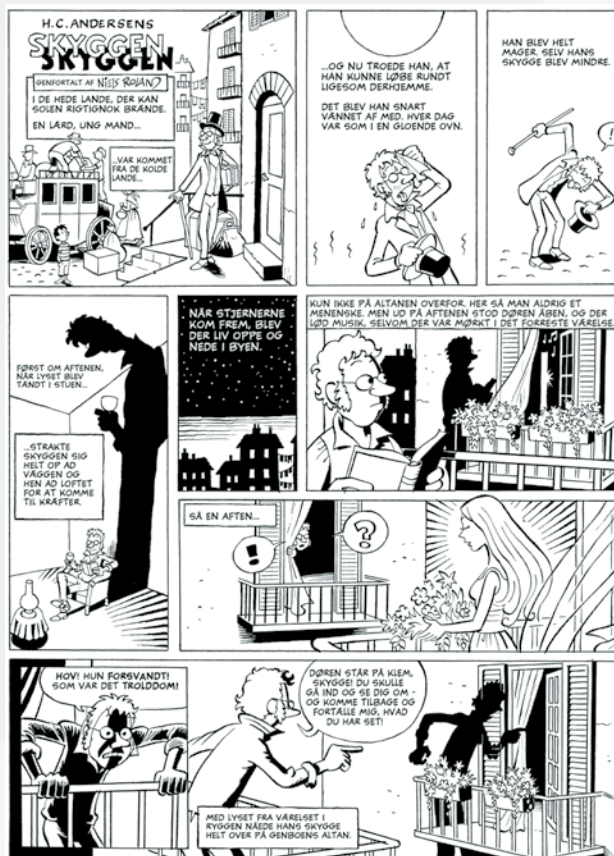
1. Læreroplæg/tegneserie/elevopgaver.
2. Kirkebesøg.
3. Gæstelærerbesøg (kan fravælges).

Fag: Dansk, kristendomsundskab, (billedkunst).

Lektioner: 8-10 inkl. gæstelærerbesøg.

Periode: August-september 2014.

Tilmelding: 20. juni 2014.

Niels Roland
H.C. Andersens, Skyggen, 2013

LÆRERKURSUS PÅ CFU – PÅ KANT MED KIERKEGAARD

I 2013 var det 200-året for filosoffen Søren Kierkegaards fødsel. I den anledning udbød Landsnetværket af folkekirkelige skoletjenester undervisningsprojektet På kant med Kierkegaard. Projektet udbydes igen i skoleåret 2014-15, og kurset giver inspiration til og baggrundsviden om Kierkegaard og brugen af ham i grundskolen.

Målgruppe: Lærere i fagene dansk og kristendomskundskab på 7.-10. klassetrin.

Dato: Onsdag d. 22. oktober 2014 kl. 9-15.

Tilmelding: CFU <https://ucc.dk/cfu/kurser>

SENEST 1. september 2014.

KURSUSPROGRAM:

Kierkegaard i grundskolen v/John Rydahl.

Kierkegaards liv og forfatterskab v/Pia Søltoft.

Kierkegaards begrebsverden v/Pia Søltoft.

Kierkegaards menneskesyn i nutidigt relief v/Christian Hjortkjær.

Gennemgang af materialet "På kant med Kierkegaard" v/ Helle Marie Danielsen.

Billedanalyse af projektets 5 kunstværker v/ Mette Berndsen.

Afslutning.

Søren Kierkegaard har beskrevet almene eksistentielle tilstande og begreber mesterligt, og hans tænkning tvincer enhver til at tage stilling til sit liv. Sidste års landsdækkende projekt genudbydes i år – nu med mulighed for at få et gæstelærerbesøg i den lokale kirke, hvor eleverne skal relatere projektets 5 nøglebegreber til kirkens rum og ritualer.

Til projektet er der lavet en tegneserie, der introducerer højdepunkter i Kierkegaards liv, samt fem kunstbilleder, der fungerer som indgang til Kierkegaards begreber om: Skyld, frihed, angst, tro og kærlighed. Formålet med hele projektet er, at eleverne får kendskab til Kierkegaard samt mulighed for at reflektere over nogle grundlæggende tilværelsesspørgsmål i lyset af Kierkegaards tænkning.

Projektet indeholder:

1. Læreroplæg/plakater/tegneserier/tatoveringsark.
2. Hjemmeside: www.paakant.dk
(inkl. prøveoplæg til kristendomskundskab, dansk).
3. Kirkebesøg med gæstelærere.

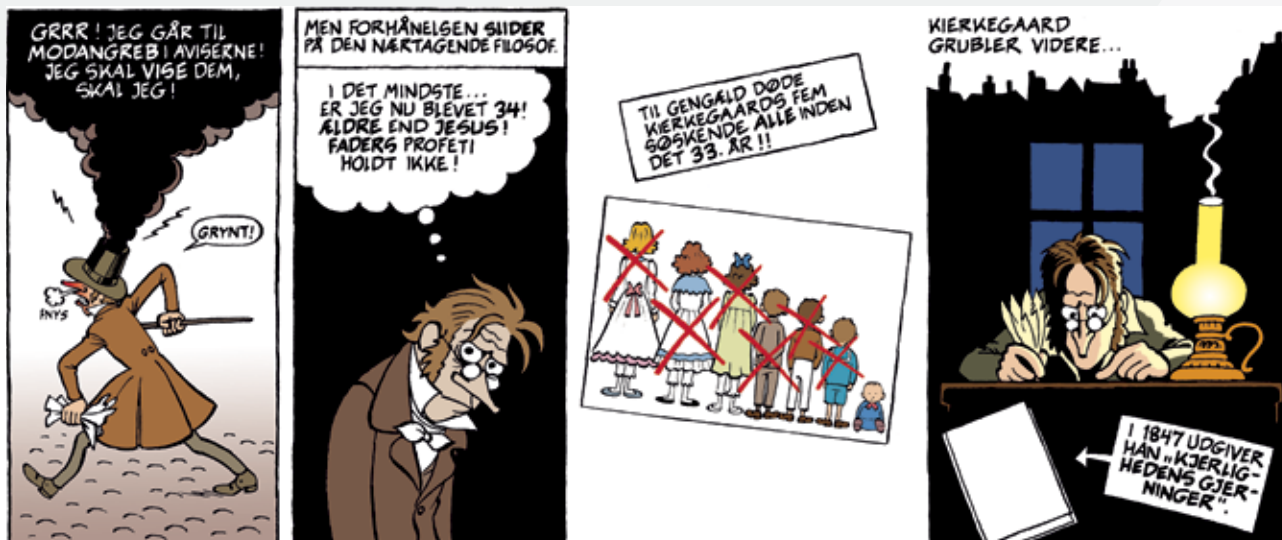
Fag: Dansk, kristendomskundskab.

Lektioner: 20-25 lektioner. (Forløbet kan afkortes).

Periode: Oktober-november 2014.

Tilmelding: 1. september 2014.

* Projektet er udviklet med økonomisk støtte fra Edith og Gotfred Kirk Kristiansens Fond og fra Undervisningsministeriet.

I anledning af Auschwitz-dagen den 27. januar 2015, hvor temaet er frihed, udbyder de folkekirkelige skoletjenester på Sjælland et forløb, som lader eleverne filosofere over begrebet frihed: Hvordan påvirkede befrielsen det enkelte menneske? Og hvad er frihed i det hele taget? Udgangspunktet er elevernes indledende arbejde med en række øjenvidneberetninger fra oplevelser i koncentrationslejre.

Efterfølgende præsenteres eleverne for forskellige idéhistoriske og teologiske synspunkter på frihedsbegrebet, som sætter dem i stand til ud fra samtalekort at reflektere over, hvad frihed betyder for dem.

I forbindelse med projektet afholdes et lærerkursus den 24. november 2014 kl. 13-16.

Kurset foregår på Det Jødiske Museum i København og inkluderer en omvisning i museets særudstilling *Hjem* – om Danmarks befrielse og eftervirkningen af krig og forfølgelse. Foruden omvisningen vil der være et oplæg om frihedsbegrebet i kristendommen ved sognepræst og holocaustekspert Kasper Morville.

Projektet indeholder:

1. Lærerkursus den 24. november 2014 kl. 13-16.
(Kan fravælges).
2. Læreroplæg/elevopgaver.
3. Kirkebesøg.

Fag: Kristendomskundskab, dansk, historie.

Lektioner: 5-10.

Periode: 24. november 2014, januar-februar 2015.

Tilmelding: 1. september 2014.

Jonathan Horowitz
Uden titel (Arbeit Macht Frei), 2010

KLASSIKERE

Se skoletjenestens tidligere projekter på
www.fsfp.dk

På hjemmesiden kan du også se en film om projektet Guder og helte og bestille klassikere som:

Drømmehaver (1.-3. kl.)
Søskendestrid (1.-3. kl.)
Klokken (1.-3. kl.)
Fastelavn (1.-3. kl.)
Gaven (2.-5. kl.)
Lyset i mørket (2.-4. kl.)
Engle (3.-4. kl.)
Besøg i dødsriget (4.-5. kl.)
Halloween og Allehelgen (4.-6.kl.)
Puppe og grav (4.-6. kl.)
Vejen som symbol (5.-7. kl.)
Troen og ingen (7.-10. kl.)
Arvesynd og dødssynd (7.-10 kl.)
Jøderne på kirkeloftet i Gilleleje Kirke (7.-10. kl.)

Skriv gerne til mig, hvis du genbruger gamle projekter eller har brug for supplerende materialer:
mette@fsfp.dk

★Tidligere projekter udbydes uden gæstelærerbesøg.

Tilmelding: www.fsfp.dk

Folkekirken Skoletjeneste
Frederiksværk Provsti